

**Knihovna Petra Bezruče v Opavě
příspěvková organizace**

**Příloha č. 3:
Výpůjční řád mediatéky
a zvukové knihovny**

Preambule

Mediatéka Knihovny Petra Bezruče v Opavě slouží k půjčování audiovizuálních dokumentů pro registrované uživatele a zvukových dokumentů pro nevidomé nebo jinak zrakově postižené občany. Mediatéka vznikla sloučením hudebního oddělení, videopůjčovny a zvukové knihovny od 1. 1. 2007. Půjčování zvukových dokumentů pro nevidomé nebo jinak zrakově postižené občany se řídí platným Výpůjčním řádem Zvukové knihovny Knihovny Petra Bezruče v Opavě.

Článek I. **Výklad pojmů**

1. Chráněné dílo je autorské dílo hudební, literární, dramatické, výtvarné atd. požívající na území České republiky ochranu podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.
2. Umělecké výkony výkonných umělců jsou individuálními uměleckými výkony herců, zpěváků, hudebníků, tanečníků a jiných osob, které představují, hrají, recitují nebo jinak provázejí hudební, literární nebo jiné umělecké dílo.
3. Audiovizuální dokument (AVD) a zvukový dokument (ZD) je hmotný substrát, na němž je zachyceno autorské dílo bez ohledu na druh nosiče a typ záznamu, na němž je zachyceno autorské dílo nebo jakákoli jeho část nebo jiný zvuk. Typickým audiovizuálním dokumentem je DVD a Blu-ray. Typickým zvukovým dokumentem je gramofonová deska, magnetofonová páska a CD disk.
4. Půjčování audiovizuálních nebo zvukových dokumentů je jakákoli forma šíření, při které nedochází ke změně osoby vlastníka nosiče. Půjčování nikdy nezahrnuje výrobu nebo jakékoli rozmnožování dokumentu. Nezahrnuje také práva na veřejnou produkci těchto nosičů. Nezahrnuje také díla z dokumentu v televizi nebo rozhlase ani veřejné provozování děl z dokumentu (diskotéka, poslechová diskotéka apod.).

Článek II. **Uživatelé mediátek**

1. Pro půjčování v mediátce platí průkazka čtenáře Knihovny Petra Bezruče v Opavě **staršího 15 let** vystavená na jakémkoliv pracovišti KPBO. Novým uživatelem mediátek se stává fyzická osoba na základě předložení **občanského průkazu**, zaplacením registračního poplatku, který platí 365 dní a podepsáním souhlasu s poskytnutím osobních údajů pro nutnou evidenci čtenářů. Tento registrační poplatek platí i pro ostatní oddělení knihovny.
2. V mediátce nelze využít jednorázový poplatek.
3. Uživatel při půjčení audiovizuálních dokumentů (DVD a Blu-ray) uzavírá s KPBO smlouvu o výpůjčce. Půjčování DVD a Blu-ray je zpoplatněno, hudební nosiče a zvukové dokumenty se půjčují zdarma.

Článek III. **Práva a povinnosti uživatelů**

1. Uživatel je povinen seznámit se s **Výpůjčním řádem mediátek a dodržovat jej.**
2. Uzavřením smlouvy o půjčení (podpisem výpisu z PC) vzniká uživateli právo audiovizuální dokument po dohodnutou dobu užívat a povinnost zaplatit půjčovně cenu za půjčení stanovenou platným ceníkem (půjčovně, týká se pouze DVD a Blu-ray).
3. Audiovizuální a zvukové dokumenty se půjčují na dobu dohodnutou s uživatelem. Zjistí-li uživatel dodatečně, že půjčené nosiče bude potřebovat delší dobu než bylo dohodnuto, je **povinen ještě před uplynutím původní lhůty** výpůjční dobu **prodloužit** osobně, telefonicky na opavském čísle **553 714 005** nebo na e-mailové adrese **mediateka@okpb.cz**. Doplatek půjčovného za DVD a Blu-ray doplatí při vrácení. KPBO však není povinna prodloužení vždy poskytnout.
4. Pracovníci mediátek mohou odmítnout zapůjčení AVD nebo ZD, není-li záruka, že budou používány s potřebnou odborností a knihovně navraceny nepoškozeny.
5. Pracovníci nesmí zapůjčit ZD absenčně ve lhůtě 9 měsíců od nabytí těchto ZD knihovnou, ledaže je nade vši pochybnost prokazatelné, že zvukový záznam byl vydán před více než 9 měsíci. V této lhůtě se ZD mohou půjčovat pouze prezenčně. Toto ustanovení se netýká zrakově postižených uživatelů (ZK).
6. Při prezenčním půjčování může uživatel přehrávat ZD výhradně na zařízení k tomu určeném, které je majetkem KPBO. Zařízení je uvedeno do provozu pracovníkem mediátek. V žádném případě nesmí uživatel v prostorách knihovny užívat vlastní přehrávače, notebooky apod. k prezenčnímu poslechu.
7. Pracovníci mediátek mohou odmítnout zapůjčení audiovizuálních dokumentů v případě, že uživateli vznikly pohledávky nevrácením dokumentů knihovny nebo neuhrazením smluvních poplatků. **Do vypořádání pohledávek má knihovna** právo pozastavit uživateli poskytování všech služeb.

Knihovna Petra Bezruče v Opavě, příspěvková organizace
Výpůjční řád mediatéky a zvukové knihovny – Příloha č. 3

8. Na obsahu audiovizuálního nebo zvukového dokumentu ani na jeho obalu se nesmí nic měnit. Jakýkoli svévolný zásah do audiovizuálního nebo zvukového dokumentu se považuje za poškozování majetku KPBO a porušování práv chráněných autorským zákonem. Uživatel nesmí ze zapůjčených audiovizuálních nebo zvukových dokumentů pořizovat žádné následné přepisy, rovněž nesmí předat zapůjčené audiovizuální nebo zvukové dokumenty jiným osobám.
9. Uživatel je povinen vrátit audiovizuální nebo zvukové dokumenty ve sjednané lhůtě v takovém stavu, v jakém je převzal. Mechanické poškození tělesa audiovizuálních či zvukových dokumentů včetně jejich znečištění, poškození magnetického záznamu se považuje za zničení celého audiovizuálního či zvukového dokumentu. Náhradu za zničení nebo ztrátu audiovizuálního či zvukového dokumentu stanoví **Výpůjční řád mediatéky ve článku V. Pořádková opatření.**
10. Nemohl-li uživatel prokazatelně užívat audiovizuální nebo zvukové dokumenty z důvodů skryté vady, je **povinen vadu nahlásit.** V případě platby půjčovného u DVD a Blu-ray je mu zapůjčen náhradou jiný dokument.

Článek IV.
Podmínky půjčování

1. Z důvodu realizovaných rezervací je uživatel povinen vrátit všechny zapůjčené AVD a ZD **nejpozději hodinu před zavírací dobou**, jinak se vystavuje sankčnímu poplatku 5,- Kč/ks.
2. Pokud je ve výpůjční době předem sjednané s uživatelem den pracovního klidu (sobota, neděle, svátky) či dny, kdy je knihovna zavřena, uživateli není účtováno půjčovné za tyto dny.
3. Při **nevyzvednutí** sjednané **rezervace** na DVD a Blu-ray je vybíráno **celé půjčovné** za **každý** rezervovaný **titul**. Rezervace se písemně neoznamují.
4. **Nově přijatý uživatel** si může zapůjčit při první návštěvě pouze **1ks ZD**. Ostatní uživatelé pravidelně navštěvující mediatéku si mohou při jedné návštěvě zapůjčit **5 titulů ZD**.
5. ZD se půjčují: CD a LP (gramofonové desky) na dobu 14 dnů
MG (magnetofonové kazety) na 1 měsíc
6. Výpůjčky ZD nelze prodloužit, v případě jeho nevrácení ve sjednané době musí uživatel zaplatit sankční poplatky (viz Přehled sankčních poplatků, příloha č. 2 Knihovního řádu).
7. ZD si může uživatel rezervovat za stanovený poplatek 10,- Kč/ks na dohodnutý termín (datum). Rezervovaný ZD si může vyzvednout v uvedený den vždy **hodinu před zavírací dobou**. Pracovníci nepřijímají rezervace na ZD, které ještě nejsou uvolněny pro absenční půjčování.

Článek V.

Přehled sankčních plateb

1. Smluvní pokuta za prodlení:

a) Povinnost platit smluvní pokutu nastává dnem, který následuje po skončení stanovené výpůjční lhůty.

b) Výši smluvní pokuty stanoví Přehled sankčních plateb, který tvoří přílohu č. 2 KŘ.

2. Vymáhání nevrácených výpůjček:

a) nezávisle na vymáhání sankčních plateb vymáhá knihovna upomínkami vrácení dokumentů půjčených mimo budovu. Po pěti bezvýsledných upomínkách následuje vymáhání právní cestou.

Poškození DVD a Blu-ray:

Mechanické poškození tělesa DVD a Blu-ray, včetně jejího znečištění a poškození záznamu se považuje za zničení celého DVD a Blu-ray. Dojde-li k takovému poškození, uhradí uživatel škodu s přihlédnutím k pořizovací ceně DVD a Blu-ray a k dosud zaplacenému půjčovnému takto:

I.kategorie: půjčovné uhrazeno do 75% ceny DVD a Blu-ray – náhrada 90% ceny DVD a Blu-ray.

II. kategorie: půjčovné uhrazeno od 75% do 100% ceny DVD a Blu-ray – náhrada 80% ceny DVD a Blu-ray.

III. kategorie: půjčovné uhrazeno nad 100% ceny DVD a Blu-ray – náhrada 50% ceny DVD a Blu-ray.

Při ztrátě DVD a Blu-ray musí uživatel uhradit KPBO plnou cenu DVD a Blu-ray.

Zvukové dokumenty:

Mechanické poškození ZD včetně jeho znečištění a poškození se považuje za zničení celého ZD. Dojde-li k takovému poškození či ztrátě ZD, uhradí uživatel škodu ve výši plné ceny ZD nebo jej nahradí stejným originálním titulem.

V žádném případě nelze nahradit ztracený ZD vlastní amatérskou kopií nebo pirátskou kopií, ale vždy pouze originálním ZD se všemi ochrannými znaky.

Při vrácení ZD zkontroluje odpovědný pracovník jeho stav a v případě poškození ZD sepiše protokol s uživatelem, kde vyčíslí způsob poškození a výši škody, kterou je uživatel povinen podepsat.

Další poplatky se řídí dle Ceníku placených služeb a poplatků knihovny (příl. č.1. KŘ), pokud nejsou specifikovány v tomto výpůjčním řádu.

Článek VI.

Zvuková knihovna

1. Fond **Zvukové knihovny Knihovny Petra Bezruče v Opavě, příspěvkové organizace** zahrnuje nahrávky publikací z oblasti krásné a odborné literatury na magnetofonových kazetách, na CD i ve formátu MP3 .

Knihovna Petra Bezruče v Opavě, příspěvková organizace
Výpůjční řád mediatéky a zvukové knihovny – Příloha č. 3

2. Zvukové knihy slouží **výhradně nevidomým a těžce zrakově postiženým** občanům okresu Opava. Podmínkou pro půjčování nahrávek je: řádné vyplnění čtenářské přihlášky a předložení osobních dokladů uživatele, potvrzení vystavené očním lékařem nebo Sjednocenou organizací nevidomých a slabozrakých ČR, u dětí, které navštěvují speciální základní školy pro zrakově postižené, musí čtenářskou přihlášku potvrdit i příslušná škola. Proto, aby se zrakově postižený občan stal uživatelem **Zvukové knihovny Knihovny Petra Bezruče v Opavě**, je **nutná první osobní návštěva**. V případě, že osobní návštěva není možná, musí jej přihlásit osobně rodinný příslušník s výše uvedenými doklady.
3. Výpůjční lhůta je stanovena na 33 dnů. V případě potřeby může být na základě písemné či telefonické žádosti prodloužena. Jestliže čtenář po uplynutí lhůty vypůjčené nahrávky nevrátí, je upomenut. Nereaguje-li na první upomínku, obdrží druhou, případně třetí, pokud ani pak výpůjčku nevrátí, je vymáhána úřední cestou. Čtenář je pak vyřazen z naší evidence.
4. Vypůjčené zvukové knihy je nutno ukládat v čistém, bezprašném prostředí a při manipulaci s nimi je třeba dbát na šetrné zacházení, aby nedošlo k jejich poškození.
5. Za vypůjčené zvukové knihy přejímá každý čtenář osobní odpovědnost. Proto je při jejich vracení povinen upozornit na každou závadu, kterou při manipulaci s nimi objevil nebo sám způsobil, a to vždy s přesným udáním druhu závady. Dojde-li však ke zničení nebo ztrátě vypůjčeného dokumentu, bude příslušnému čtenáři předepsán k náhradě, a to **v plné výši**.
6. Vzájemná výměna nebo půjčování zvukových knih mezi čtenáři bez přímé účasti knihovny je vyloučena. V plné míře a bez jakýchkoliv výjimek platí tato zásada i pro žáky a studenty internátních škol pro ZP. Za nahrávky půjčené ZP dětem do 15 let přejímají odpovědnost rodiče nebo příslušní pedagogičtí pracovníci. Odpovědnost za nahrávky půjčované domovům důchodců, ústavům sociální péče, nemocnicím atd. nesou pracovníci těchto institucí, kteří výpůjční službu zprostředkovávají.
7. **Pořizování kopií zapůjčených zvukových knih není přípustné s ohledem na zákonná práva autorů.**
8. V případě ztráty čtenářského průkazu bude vystaven nový za poplatek 50 Kč.
9. Rezervace titulů může čtenář zadávat osobně, telefonicky na tel. čísle 553 71 40 05 nebo na e-mailové adrese: zvukova.knihovna@okpb.cz nebo mediateka@okpb.cz.
10. Uživatel je při první návštěvě povinen seznámit se s Výpůjčním řádem **Zvukové knihovny Knihovny Petra Bezruče v Opavě**.
11. Fond zvukových knih, jeho zpracování, zpřístupňování a ochrana jsou spojeny se značnými finančními náklady i velkým pracovním úsilím všech, kdo tuto činnost ve prospěch zrakově postižených realizují. Je proto nutné, aby všichni čtenáři s ochotou a porozuměním respektovali povinnosti a zásady, které obsahuje výpůjční řád **Zvukové knihovny Knihovny Petra Bezruče v Opavě**.

VII.
Závěrečná ustanovení

Výpůjční řád mediátéky a Zvukové knihovny je součástí Knihovního řádu KPBO. Tento řád nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2018.